

VEJLEDERVEJLEDNING - BREDDER

01. MISSION OG FORMÅL: DOMMEREN SKAL KOMME TIL NÆSTE KAMP

Formålet med denne vejledervejledning er at give vejlederen nogle værktøjer til at vejlede, og sikre fastholdelsen af nye dommere. Vi mener, som skrevet først i denne vejledning, at den vigtigste opgave er at skabe en succes sammen med den enkelte dommer, så dommeren har lyst til at komme til næste kamp.

Hvorimod når vi er ude som vejledere til nogle som er ovre deres uddannelseskampe, er at skabe udvikling og læring, så dommeren har lyst til at blive i dommergerningen og især også blive klædt på til at få større opgaver, da en del af fastholdelsen også ligger ved at dommeren kommer fremad.

Størstedelen af vores vejledningskampe er det som hedder uddannelseskampe. En nyuddannet dommer skal have 3 uddannelseskampe med vejleder. Inden han selv må tage ud og dømme kampe.

Vi ønsker med denne vejledervejledning at klæde dig på som vejleder, så vores fastholdelse bliver en succes, både for dommerne, men også med henblik på at sikre fremtiden med fodbolddommere til danske breddekampe. Vi ved desværre, at det er inden, under eller lige efter disse uddannelseskampe, at der størst risiko for frafald af nye dommere.

02. ROLLEN SOM VEJLEDER

Din vigtigste opgave som vejleder er at sikre, at den nye dommer får lyst til at fortsætte med at dømme fodbold, når du har vejledt dommeren. Derfor skal du som vejleder i høj grad være med til at opmuntre og hjælpe dommeren til at få et nuanceret syn på sig selv som dommer.

I dagens Danmark har vi som mennesker et større fokus på fejl og det negative, og måske er det derfor, at vi til tider oplever dommere, som ikke har en ret stort følelse af selvværd. Netop derfor er det særligt vigtigt at dette fokus flyttes, når vi snakker vejledning. Selvom dommeren ikke har gjort det ret godt, så er hovedopgaven forsat at dommeren kommer igen.

03. INDEN KAMPDAGEN

Du tager telefonisk kontakt til dommeren. Her kan du som vejleder sikre dig, at dommeren har styr på de små ting, såsom spillested, spilletid og andre særregler for rækken. Husk dommeren har helt sikkert ikke været på alle spillesteder i jeres dommerområde. Derudover er det vigtigt, at I også har en løs snak om hvem du er, for at skabe et tryk læringsrum, hvor der er masser af tillid, så dommeren ikke føler, at det er endnu en eksamen personen skal ud til. Dommeren vil ofte være på "udebane" i rigtig mange ting i vores dommerverden, og der er mange nye indtryk, og derfor også mange spørgsmål. Derfor er det vigtigt, at dommeren føler sig velkommen og har en livline hos dig som vejleder. Et god start på samtalen omkring kampen kunne være at spørge til dommerens forventninger.

04. KAMPDAGEN

I har på forhånd aftalt at møde 45 minutter før kampstart. Vejlederen hjælper dommeren med at få vist sig til rette både med omklædning og bane, så dommeren starter med stor tryghed ved de praktiske ting.

Tiden kan bruges på en kort snak ud fra samtalen, som er foregået inden kampdagen, for at få dommeren til igen at føle sig tryk ved den opgaven, som dommeren skal ud og løse. Derefter kan dommeren klædes om, så personen kan være på banen 15 minutter før kampstart.

Det er vejlederens opgave sammen med dommeren at orientere de to holds trænere om, at kampen er en uddannelseskamp for en ny dommer.

Under kampen tager man sine noter, og det er en god ide er at mødes med dommeren i pausen, hvor man roser dommeren for alt det gode dommeren gør. Følelsen hos dommeren skal være, at det går i den rigtige retning.

Et godt råd hvis der begynder at komme tilråb fra sidelinjen, er at flytte sin placering hen mod dette, for at gøre opmærksom på sin tilstedeværelse, hvis dette er ikke er nok, så skal man som vejleder huske at give omgivelserne en reminder om, at det er en uddannelseskamp for en ny dommer.

05. VEJLEDERSAMTALEN

Vejledning skal foregå et sted, hvor der er ro og fred. Samtidig er det vigtigt, at man som vejleder gør alt hvad man kan for at skabe en god atmosfære under samtalen. Mange af de nye dommere er ret unge, og har tit deres forældre til at køre dem. Hvis overskuddet er til det, vil vi anbefale at dommerens forældre deltager i samtalen. For så kan de fortsætte snakken på vej hjemad. Tit hører dommeren ikke altid alt det positive og dermed kan deres forældre hjælpe med at huske dommeren på dette, og dermed bidrage positivt til fastholdelsen.

Start altid samtalen med et positivt punkt, da en vejledning ikke er en eksamen i Fodboldloven, for alle dommere laver fejl – ikke mindst nye dommere, derfor er det vigtigt du ikke vejleder dommeren i en masse bagateller. Et eksempel kunne være, at det ene hold udskifter deres anfører uden at få udpeget en ny. Dette har ikke betydning for kampafviklingen, og det sker ikke ret tit og kan altid rettes til, når dommeren har fået flere succesoplevelser og føler sig mere tilpas i dommerrollen.

Udviklingspunkter skal derfor kun være noget som dommeren nemt og hurtigt kan rette til, for at opnå personlig succes, og endnu mere vigtigt: Påpeg kun i udviklingspunkter situationer som ofte opstår, altså skal du som vejleder bruge sund fornuft og skelne det væsentlige fra det uvæsentlige. Starten på samtale er MEGET vigtig. Ligesom i en udvikling er det i samtalen en god ide at få dommeren på banen hurtigt, så får du også personens oplevelser og herfra kan du vide hvilken retning vejledningen skal foregå.

De bedste vejledninger og udviklinger sker når der skabes en samtale, hvor dommerens selvrefleksioner giver læring hos dommeren. Det kan dog være svært hos en helt nye dommere, da dommeren ikke har viden og erfaring til at bidrage til samtalen, men hvis det ikke er dommerens første eller anden kamp, så kan du spørge, hvordan dommeren følte dagens kamp i forhold til disse. Det skaber et læringsrum, hvor dommeren føler der er fremgang i sin dommerudvikling.

Kropssproget og mimikken hos dommeren er vigtig at aflæse i forhold til opfølgning. Det er også her du kan inddrage dommeren i samtalen, således at du får de rigtige signaler i forhold til personens oplevelser af kampen og ikke bare "ja-ja"-svar.

Lige som vi starter med et positivt emne/punkt i samtalen, så er det lige så vigtigt at afslutte samtalen med de positive punkter.

06. VED EN DÅRLIG OPLEVELSE

Hvis du er den eneste person udover dommeren, som har oplevet kampen og kan hjælpe dommeren videre, så er det ikke nok kun at udfylde vejlederskemaet med positive ting. Så vil vi anbefale dig, at du ringer til dommeren dagen efter når alle indtryk er kommet på afstand.

Det er vigtigt, at den lokale Dommer HR-Koordinator får besked omkring dårlige oplevelser, så koordinatoren i samarbejde med vejlederen og dommerklubben kan sikre, at dommeren kommer på rette spor og får dømt igen.

07. RAPPORTEN

Som udgangspunkt skal rapporten være et resume af samtalen. Det er dog MEGET vigtigt, at fastholdelsespunkter og de gode ting kommer til at fylde mest i teksten og dermed kommer udviklingspunkterne til at fylde mindre. Dette skal være med til at dommeren føler, at der er langt mere godt eller dårligt. Ligesom i samtalen er det vigtigt, at vi også i rapporten kan skelne det væsentlige fra det uvæsentlige.

I rapporten er der fastlagt 2x3 emner, som der skal udfyldes, men husk man kan ofte formulere teksten positiv, selvom det er et udviklingspunkt.

De emner du som vejleder skal udfylde udover fastholdelse- og udviklingspunkter er; Fløjte, markering, kropssprog, placering, offside og igangsættelser. Til sidst skal du vurdere kampens sværhedsgrad.

08. KAMPENS SVÆRHEDSGRAD

Kampen sværhedsgrad fastsættelse i dialog med dommeren/dommertrio og anføres i skemaets rubrik. Af gode grunde kan dette være meget svært for en ny dommer, så her skal du som vejleder tage dialog ud fra disse emner, som er listen op herunder.

Faktorer der kan have indflydelse på sværhedsgraden:

- Holdenes placering i tabellen
- Spillernes indstilling
- Matchspoileren (evt. flere matchspoilere)
- Kampens betydning
- Dommeren
- Udvikling i kampen
- Banens beskaffenhed
- Vejret
- Tilskuernes antal og opførsel
- Trænerens opførsel
- Bænkens opførsel

Mange ungdomskampe er klart i normal-området.

09. MARKERINGER & PLACERING VED STANDARDSITUATIONER

Markeringer er stort set altid et udviklingspunkt. Fortæl derfor dommeren, at der på side 37 i lovbogen er vist alle de markering, man bruger som dommer.

Du kan også i omklædningsrummet gennemgå dem sammen med dommeren, så dommeren oplever en forbedring på sit første udviklingspunkt, inden dommeren er taget hjem. Et tip her er også især ved indkast at kigge ud af øjenkrogen, om armen er i 90 grader.

Dommerens markeringer

Ud over den nuværende fordelsmarkering med to arme er en tilsvarende markering med én arm nu også tilladt, da det ikke altid er let for dommeren at løbe med to strakte arme.

Indirekte frispark

Direkte frispark

Straffespark

Rødt og gult kort

Fordel (1)

Fordel (2)

Hjørnespark

Målspark

VAR-check

VAR-review